

Motion till riksdagen 2007/08:Fö237

av **Ann-Kristine Johansson m.fl. (s)**

Naturolyckor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om behovet av en samlad strategi för att klara kommande naturolyckor.

Motivering

Naturkatastrofer med direkt koppling till klimatförändringarna har under en lång tid blivit allt vanligare. Antalet inträffade klimathändelser i Europa fördubblades under 90-talet jämfört med det föregående decenniet. De senaste åren har olika naturolyckor inträffat i Sverige, skyfall, översvämningar och stormar. Det är sådant som kan härledas till klimatförändringar. Sverige måste med anledning av detta ta fram strategier för att klara av konsekvenserna av förändringarna i klimatet.

FN har inom ramen för sin International Strategy for Disaster Reduction tagit fram Guidelines for Reducing Flood Losses. FN skriver i sin sammanfattning att en riskvärdering behöver finnas som ett underlag för planering och genomförande om man ska nå en långsiktigt hållbar lösning. Man måste överväga om nuvarande markanvändning måste ändras osv. Över huvud taget bör man ändra synsätt från en efter-katastrofen-handlingsplan till en som är förebyggande. EU, i sin tur, har tagit fram ett liknande dokument: Best Practices on Flood Prevention, Protection and Mitigation. Där fastslås också vikten av att arbeta förebyggande. Där beskrivs dessutom hur det förebyggande arbetet ofta för med sig positiva bieffekter. De konstaterar att vi måste lära oss att leva med klimatrelaterade naturolyckor och öka människors medvetenhet om detta.

Sverige måste därför ta fram en strategi för att klara av de sannolika förskjutningarna i klimatet och de konsekvenser det för med sig.

1. Det bör inrättas en nationell samordnande instans som är huvudansvarig för sådana typer av händelser med resurser och kompetens för att arbeta lång-

Fel! Okänt namn på

siktigt förebyggande och göra långsiktiga strategiska bedömningar, initiera forskning och kompetensutveckling, ge stöd till och samordna lokala initiativ och följa upp arbetet. Med en god samordning och en nationell instans som är huvudansvarig finns stora samhällsvinster att göra.

2. Utbildning och forskning inom området behöver stärkas för att på sikt möta behovet av kompetensförsörjning. Att t.ex. geoteknisk forskning bedrivs i Sverige är av största betydelse mot bakgrund av de speciella geologiska och klimatologiska förhållanden som finns i Norden. Det behövs ökad kunskap inom ett flertal markrelaterade områden, t.ex. kunskap om klimatförändringar, infrastruktur, byggande i tätort och geotekniska risker. En effektiv samverkan och samordning mellan högskolor, institut och övriga aktörer samt mellan olika vetenskaper innefattande annan teknik, naturvetenskap och samhällsvetenskap är av största vikt för att skapa en god beredskap.

3. Riktlinjer och strategier bör tas fram till stöd för lokala och regionala myndigheter. Kommunala och regionala myndigheter som hanterar dessa frågor behöver nationell kompetens kompletterad med riktlinjer/strategier att stödja sig emot för sitt förebyggande arbete i kommunala planeringsgrupper. Det är också viktigt att tillräckligt med resurser finns för att kommunerna ska kunna satsa på förebyggande åtgärder. Ofta är det stora kostnadskrävande projekt som en enskild kommun har svårt att ta hela kostnaden för. Med bra samordning kan de lokala och regionala myndigheterna bygga upp en bra kompetens och en bra förebyggande verksamhet.

4. Inrättandet av en naturolycksfond. Naturolyckor kan få stora effekter lokalt för näringsidkare och för enskilda privatpersoner. Dessa olyckor är ofta mycket kostsamma, och inte sällan pågår utredningsarbetet om ansvarsfrågan långt efter det att röjningsarbete och ombyggnation klarats av. Vi noterar att regeringen inte har hört sammat det akuta behovet hos Sveriges kommuner att kunna ansöka om ersättning vid skador som uppstått vid naturkatastrofer och som inte kunnat förebyggas eller ersättas av försäkringsbolag.

Stockholm den 4 oktober 2007

Ann-Kristine Johansson (s)

Marina Pettersson (s)

Lars Mejern Larsson (s)

Tommy Ternemar (s)